

Ведамасці

Гарадская газета Гродна

№ 4

19 лістапада 2007

шок

Маргарыта Царан будзе вымушаная плаціць за навучанне ва універсітэце, які падставіў яе пад крымінальны артыкул.

“...Грибы. Мухомор высушить, измельчить – под язык...

... Экстази даёт большую порцию физической и психической энергии, чувство радости... употреблять можно через нос, в виде раствора “по вене” – сильнее...

...Коноплю можно высушить и выкурить. Нет никакой зависимости...

...Наркоманы – философы...

Гэта - урыўкі з канспектаў студэнтаў псіхалагічнага факультэта Гродзенскага дзяржуніверсітэта імя Я. Купалы (ГРУ). Такім быў змест лекцыі па “Асновах права” выкладчыка Андрэя Здасюка. Акрамя адкрытай пропаганды наркотыкі, Здасюк займаўся іх продажам. Адной з яго ахвяраў стала студэнтка-першакурсніца псіхалагічнага факультэта Маргарыта Царан, якая за куплю 0,28 грам марыхуаны атрымала 4 гады зняволення. Выкладчыку-драгдилеру следчыя дазволілі збегчы ад пакарання.

Нагадаем, у сакавіку студэнтку Маргарыту Царан асудзілі за набыццё марыхуаны. Наркотык яна купіла па просьбе знаёмага, Андрэя Кіселя, у свайго выкладчыка Здасюка. Калі прынесла Кіслю, яе ўжо чакалі міліцыянты. Дзеўчына правяла агулам 5 месяцаў ў калоніі, да верасня, пакуль прэзыдыюм Гарадзенскага абласнога суда не змяніў прысуд на больш мяккі – 3 гады ўмоўна.

На жыўца

Андрэй Кісель быў завербаваны міліцыяй. Злапаны за ўжыванне марыхуаны, хлопец меў “заданне” – знайсці чалавека, які змог бы купіць наркотык у выкладчыка Здасюка. Маргарыта стала такой “нахыўкай”. У якасці “ўзнагароды за супрацоўніцтва” Кіслю паз-

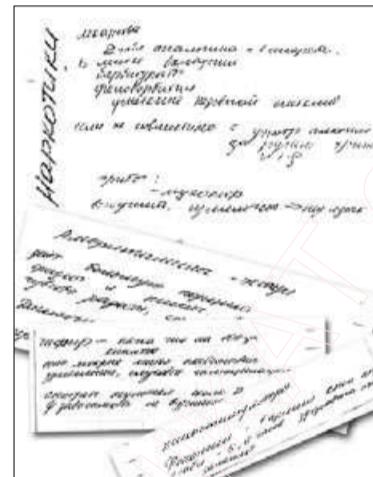
Маргарыта Царан у турэмнай робе

ней далі ўмоўны тэрмін.

На першым і адзінным дапыце адразу пасля затрымання выкладчык Андрэй Здасюк прызнаўся ў продажы марыхуаны і Маргарыце і іншым маладым людзям, нават школьнікам. Але следчы прыняў рашэнне адпусціць выкладчыку пад падпіску аб нявыезде.

Маці Маргарыты, Валянціна Царан, якая выступала абаронцай дачкі ў гэтай справе, мяркуе, што следчы так зрабіў, бо драгдилер насамрэч супрацоўнічай са спецслужбамі:

“Звычайнага чалавека не адпусцілі бі! Ён прызнаўся ў факце неаднаразовага продажу наркотыкаў нават дзесяткам - Здасюку пагражай”

Канспект студэнтаў псіхфака

ла да 10 гадоў зняволення”, - лічыць Валянціна Царан.

У прокуратуре “Ведамасці” патлумачылі дзеянні следчага так: **“Проста няма сэнсу арыштоўваць і карміць за дзяржаўны кошт розных “наркаманаў” на час следства”.**

Альма-мачыха

Ад моманту інцыдэнта Універсітэт не зрабіў нічога, каб гісторыя Маргарыты Царан не пайтарылася з іншымі студэнтамі.

Калі распачалася крымінальная справа супраць Маргарыты, афіцыйна ГрДУ не толькі не паспрабаваў абараніць свою студэнтку – адміністрацыя

паспяшалася ціха пазбавіца дзеўчыны.

“Яны началі вінаваціць толькі мяне. Маўляў: “Выдарослы чалавек і павінны быў думаць галавой, што робіце”, - угадвае Маргарыта.

“У дэканаце трэсліся за свае месцы. Выкладчык знік, а дачку папрасілі напісаць заяву па асабістым жаданні, каб толькі ёсё было ціха і мірна: няма ні студэнта ні выкладчыка”, - распавядзе Валянціна Царан.

Маці доўгі час спрабавала дамагчыся сустрэчы з рэктарам: **“Мяне не пускалі навату прыёмную. Пытаю: “Чаму?” Адказваюць: “Бо тут ёсць слова “наркотыкі”.**

Выкладчык, афіцыйная асона, распаўсюджваў наркотыкі адкрыта, дыктуючы праіс падчас лекцыі, ледзь не ад імя універсітэта - але ў ГрДУ гэты факт не стаў нагодай хоць бы для простага “абмеркавання ў калектыве”. Ніхто з арганізатарапу вучэбнага і выхаваўчага працэсу не быў пакараны нават вымовай. Тым больш ніякіх наступстваў не было і дзяліцца.

Дэкан юрфака Марыя Жук, дзе працеваў выкладчык, байца размаўляць на тэму Здасюка: **“Мне не зразумела як выкладчык мог дапусціць такое, тым больш выклад-**

чык права...” Спадарыня Жук узгадала, што першым становішчам аспірантам і выкладчыкам, Здасюк быў адным з найлепшых студэнтаў”.

Супрацоўніца кафедры “Дзяржаўнага працоўнага і сельскагаспадарчага права” юрдычнага факультэту цвёрда запэўнівае “Ведамасці”: **“Здасюк быў добрым выкладчыкам, бо ўнас дрэнных няма”.**

Вартаадзначыць, што рэктар ГрДУ Яўген Роуба аказаўся адзінам чалавекам з адміністрацыі Універсітэта, хто, хоць і прыватна, але папрасіў прафесійнага ў Маргарыты Царан. “За ўсіх” – але ўжо пасля таго, як дзеўчына выйшла з 5-месячнага заключэння.

Пасля калоніі

“Затое, што ямылася часцей, чым адзін раз на тыдзень, мяне пастаянна каралі пазачарговай прыборкай туалетаў”, - угадвае дзеўчына эпізоды са свайго жыцця ў калоніі. У яе рэзка пахінулася здароўе.

Цяпер Маргарыта рыхтуецца зноў аднаўляцца на вучобу ва Універсітэце. Але ўсе хадайніцтвы пра бюджетную форму навучання адміністрацыя ГрДУ адхіліла. Дзеўчыне прапанавалі аднавіцца на платнае аддзяленне.

Іван Ткачук

Па-“новабеларуску”

Даваць дзесяцям імёны, у якіх адбіваецца ідэалагічная сутнасць новай ўлады, яе эканамічныя, сацыяльныя, ды культурныя прыярытэты – пра гэтую старую рэвалюцыйную традыцыю нагадаў рэдакцыі “Ведамасці” нашу чытак Аляксандру.

У сваім мэйле, дасланым, дарэчы, на наступны дзень пасля адзначэння 90-й гадавіны падзеяў лістапада 1917 года Аляксандар піша:

“На мой вялікі жаль даводзіцца прызнаць, што ў маладой Беларускай дзяржаве гэтая традыцыя апынулася незаслужана занядбанай! Але ж нашым грамадзянам ёсць што ўшанаваць новымі беларускімі, ці лепш “новабеларускімі” імёнамі!”

Аляксандар даслаў і свае першыя варыянты імён! Яны настолькі прыйшліся даспадобы

У рэдакцыі, што цяпер мы звяртаецца да ўсіх чытачоў: далаўчайцесь! Асновай для “новабеларускага” імя можа стаць любая фраза, лозунг, загаловак, устойлівы выраз – галоўнае, каб ён адлюстроўваў эпоху, у якой мы живем. Самыя цікавыя варыянты будзем друкаваць у наступных нумерах – а раптам хто скарыстаецца!

“Новабеларускія імёны”

Для хлопчыка:

Язал – “Я за Лукашенку”

Задубел – “За духовную Беларусь”

Засильпроб – “За сильную и процветающую Беларусь”

Грограм – “Гродна – город-музей”

Бобегор – “Бобруйск – был еврейский город”

Завламил – “За Александра Владимиовича Милинкевича”

Наполдосос – “Наша политика добрососедства”

Бабостол – “Беларусь – в авангарде борьбы с торговлей людьми”

Сагдед – “Саша, где деньги?”

Для дзяўчынкі:

Бесдна – “Беларусь – страна для народа”

Язаба – “Я за бацьку”

Примпоза – “Программа импортозамещения”

Выбольна – “Выбраны большасцю народа”

Задубена – “За духовность беларуского народа”

Слаба – “Славянский базар”

Либида – “Лицо Беларуси – Ирина Дорофеева”

Цэнзуру рэдактара “Ведамасці” не прайшлі варыянты: “Съезд белорусских учёных”(універсальная імя), “За единение Беларуси и России” (мужчынскае імя).

Смех

Замест штампа

Штамп «На ўсе краіны свету» плануеца адмінінць. Але практычна бескантрольна заносіць грамадзянаў у «спісы невыязных» зможа любая ўстанова - ад прокуратуры да ЖЭСа.

Адмінінць ад новага года штамп «На ўсе краіны свету» і замест яго стварыць электронны «агульны банк дадзеных» асабаў, якім абмежаваны выезд з Беларусі – праект такога ўказа падрыхтавала Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі.

Як паведамілі «Ведамасцям» у дэпартаменце па грамадзянству і міграцыі Міністэрства ўнутраных спраў, выезд будзе ажыццяўляцца па агульнанацыянальных паштартах, ніякіх замежных паштартоў праект указа не прадугледжвае.

«Банк дадзеных» пакуль знаходзіцца ў папяровай форме, супрацоўнікі памежных службаў правяраюць выязжайчыя па тойстых спісах. Новая база будзе ў электроннай сетцы, даступнай усім зацікаўленым службам. Цяпер заканчваецца мантаж абсталявання сеткі – кампутараў, электронных прыладаў пашпартнай праверкі - на ўсіх памежных пераходах Беларусі.

Забарону на выезд грамадзянаў з тэрыторыі Беларусі рэгулюе Закон «Аб парадку выезду з Рэспублікі Беларусь і ўезду ў Рэспубліку Беларусь грамадзянаў Рэспублікі Бела-

Фота: «Ведамасці»

Вашае імя ў "базе дадзеных" спраўдзіць памежнік

русь». Згодна арт 5, у «спіс невыязных» могуць быць уключаныя тыя, хто мае доступ па характеристу службы да сакрэтнай інфармацыі, знаходзіцца пад следствіем, мае нясплачныя пазыкі.

Па інфармацыі Міністэрства, праект указа не прадугледжвае магчымасці для грамадзяніна атрымаць інфармацыю, ці ёсць яго імя ў гэтым «банку дадзеных», а таксама якая служба мае да яго прэтэнзіі. **«Кожны павінен сам ведаць свае грэхі»**, - пракаментаваў іншы чыноўнік Міністэрства.

Тым больш не дaeца магчымасці аспрэчыць абмежаванне на выезд. **«Законнасць уключэння грамадзяніна ў спіс невыязных на сумленні**

тых органаў, якія ўключаюць грамадзяніна ў гэты спіс» – заяўлі ў Міністэрстве.

Такім чынам, кола службай, якія могуць забараніць грамадзяніну выязджанію з краіны, з'яўляецца вельмі шырокім – гэта і сілавыя службы, і судовыя выканаўцы, навуковыя арганізацыі, прадпрыемствы, і нават аўтобусныя дэпо, калі пасажыр адмовіцца плаціць штраф за безбілетны праезд.

Праект гэтага ўказа прадугледжвае стадью ўзгаднення ў дзяржавных установах.

На сённяшні момант больш за 40 тысячай грамадзянінаў Беларусі маюць абмежаванні на выезд з краіны (з улікам колькасці асуджаных).

«Ведамасці»

“Шэнген” набліжаецца

Польскія візы, выдадзеныя на першыя месяцы 2008 года, не будуць ануляваныя, нягледзячы на тое, што Польшча ўжо ўвойдзе ў Шэнгенскую зону.

Ад 1 студзеня непасрэдныя краіны-суседкі Гродзеншчыны, Польшча і Літва, далучаюцца да Шэнгенскага пагаднення. Як паведамілі «Ведамасцям» ў Генеральному консульстве Рэспублікі Польшча ў Гродне, шматразовыя нацыянальныя польскія візы, тэрмін якіх ахоплівае першыя месяцы 2008 года – ад новага года не анулююць, па іх можна будзе наведваць суседнюю краіну, але толькі да 1 сакавіка. Але калі такая віза скончыцца, ізноў уехаць у Польшчу можна будзе толькі па шэнгенскай візе.

Кошт аднаразовай шэнгенскай візы ў Польшчу ці Літву будзе 60 еўра - гэта стандартны цэнавы ўзровень. Прайда, Беларусь можа заключыць з Еўрасаюзам асобную дамову і дамагчыся змяншэння візовых коштав. Напрыклад, расійскія ды ўкраінскія дыпламатычныя службы “выбілі” для сваіх грамадзянінаў кошт у 35 Еўра.

Але гэта – на ўзаемных умовах, а значыць, што для грамадзяніна ўсіх краін Шэнгенскай дамовы кошт беларускіх візаў павінен быць зніжаны да такога самага ўзроўню. (Для парыўнання: беларуская шматразовая віза на 90 дзён для грамадзяніна Польшчы каштуе, як і для беларуса польская – 30 еўра. А вось для грамадзяніна Гер-

маніі яна каштуе ўжо 300 еўра).

Беларускія дыпламаты тэарэтычна маюць шанс дамовіцца і пра бясплатныя візы для жыхароў памежжа: Шэнгенскае пагадненне прадугледжвае такую магчымасць для тых, хто жыве ў 25-кіламетровай і нават 50-кіламетровай зоне па двух баках уздоўж граніцы. Але ініцыятыву павінен выказаць беларускі бок. **«Для Польшчы гэта не вельмі істотна, таму што па польскім баку ў 50-кіламетровай зоне няма такога вялікага горада. А па беларускім – ёсьць Гродна і Брэст. Калі беларускі бок будзе больш актыўны, гэтае пытанне можна вырашыць»**, - пракаментаваў былы Генеральны консул Генеральнага консульства Польшчы ў Гродне Анджэй Крэнтускі. Пакуль перамовы беларускага МЗС і Еўрасаюза трываюць.

Адначасова з Польшчай і Літвой у Шэнгенскае пагадненне ўступаюць Чэхія, Славакія, Славенія, Венгрыя, Мальта, Эстонія, Латвія. Ужо з 21 снежня 2007 года будзе спынены памежны контроль на ўнутраных і водных граніцах між усімі гэтымі краінамі. А контроль на паветраных граніцах спыніць у сакавіку 2008 года.

Аляксей Ведзіч

Собираем подписи за решение проблемы автостоянок в микрорайоне «Вишневец».

Дворы – не для транспорта

В микрорайоне «Вишневец» дворовые территории и близлежащие дороги заставлены автомобилями. Дошло до того, что ни скорая помощь ни пожарные часто не могут проехать через дворы микрорайона, чтобы оказать жителям необходимую помощь.

Я неоднократно подымал вопрос о проблеме автопарковок. Однако городские чиновники отговаривались тем, что в центре микрорайона имеется стоянка УКСа Гродненского горисполкома, да еще недалеко от нее еще две стоянки. Но ведь в микрорайоне «Вишневец» живёт больше 20000 человек, они являются владельцами примерно 10000 автомобилей – а существующие стоянки вмещают не более 1000 машин.

Стоянка УКСа посреди микрорайона – это одно из худших решений, так как находится она в густонаселенном месте, где более уместен торгово-бытовой объект (салоны, магазины, мастерские бытовых услуг, ресторан, кинозал), которого как раз в Вишневце и нет. Жители ближайших домов собирали подписи против строительства этой стоянки, но местные власти их заверяли, что «объект временный». Временное однако стало постоянным.

Случайно ли, но после того, как появилась инициатива создания Территориального комитета самоуправления в микрорайоне «Вишневец», власти города пошли на примитивные меры решения этой проблемы. А именно – чтобы увеличить места для парковок, начали урезать детские площадки и зеленую зону.

Я предлагаю решение ситуации со стоянками для автотранспорта (**см. схему**)

Я начинаю сбор подписей за строительство новых

стоянок и предлагаю жителям микрорайона присоединиться к этой акции. Подписи мы передадим городским властям – они будут обязаны рассмотреть и ответить нам по-существу.

Решение проблемы автостоянок может стать нашим первым реальным делом.

Чтобы поставить подпись или получить подписные листы – свяжитесь со мной по тел. 54-92-31, (+375) 29 786 32 71

Сергей Кузьменок
Депутат Гродненского городского
Совета депутатов 2003-2007 г.г.

- Построить новую автостоянку на пустыре в районе Индурского шоссе – Кабяка, неподалеку гаражного комплекса. Возможно строительство стоянки для 500 автомобилей. (На схеме - 1)
- Построить несколько стоянок между костелом и Клецкова, 29. Возможно строительство стоянок общим количеством мест около 500. (На схеме - 2)
- Построить несколько автостоянок в добавок к существующей между пр. Клецкова и 4-й клинической горбольницей. Возможно строительство стоянок общим количеством мест до 2000. (На схеме - 3)
- Ликвидировать стоянку УКСа и выделить места владельцам автомашин на новых автостоянках. На месте стоянки УКС запланировать строительство культурно-оздоровительного и торгового комплекса с подземным многоуровневым паркингом. (На схеме - 4)
- Включить в проекты застройки микрорайонов обязательное создание автостоянок, паркингов, мест для временной парковки.

Выгнать мелких торговцев и построить вместо мини-рынков супермаркеты – так гродненские власти видят «переход к цивилизованной торговле».

Нет места

Более ста торговцев мини-рынка в микрорайоне «Форты» в Гродно уже в ближайшие недели останутся без работы. Администрация города предупредила их, что на этом месте расширят свои площади супермаркет «Немига Фаворит».

Горисполком планирует закрыть еще три мини-рынка из семи действующих: на Фолюше, Девятовке и улице Полиграфистов. На месте мини-рынка на Девятовке пройдет часть объездной дороги. Кроме того, вместо мини-рынка возле университета «Брест» планируется построить автостоянку. Новые рынки открываться не будут. **«Сроки и планы по ликвидации мини-рынков есть, а другие рабочие места не предоставляют», – говорят предприниматели. – Куда нам деваться? У нас семьи, дети!»**

Найти другую работу в городе практически невозможно. Те, кому за 40, на рынке труда считаются «старыми», а на мини-рынках работают в основном люди пред- и пенсионного возраста и много-детные матери, проживающие в ближайших микрорайонах. Правда, на собрании предпринимателей на рынке «Форты» заместитель председателя горисполкома **Александр Сивцов** пообещал трудоустроить всех: **«На радиозаводе “Волна” цех откроется на 1400 человек, пойдете туда».**

Справка

В Гродно в настоящий момент работают 7 мини-рынков с общим количеством около 1000 торговых мест. 4 мини-рынка принадлежат «Гродноторгсервис» («Фолюш», «Форты», «Девятовка», «Принеманский»), один – Обувной фабрике (ул. Поповича), еще два – Областному потребкооперации (ул. Полиграфистов, «Грандичский»). Мини-рынки предоставляют жителям спальных микрорайонов удобный доступ к товарам первой необходимости.

«Международный опыт показывает, что при строительстве супермаркетов рынки начинают вымирать», – объясняет зампред горисполкома Александр Сивцов. Однако, пока Гродно остается единственным областным центром Беларусь, в котором нет супермаркета. Первый и последний гродненский супермаркет – «Максимус», он же «Алми» – уже смело можно считать памятником самому себе. Его гигантская недостроенная коробка за четыре года сменила третьего хозяина, хотя горисполком обещал его открытие уже в этом декабре. Так и не началось строительство супермаркета по ул Лиможа, обещанное в начале нынешнего года.

Мини-рынки в сегодняшней форме создавались в Гродно в 2001-2003 годах именно как мера «перехода к цивилизованной торговле». Городские власти таким образом «упорядочивали» стихийную торговлю возле самых популярных магазинов. Торговля «с асфальта», однако, не исчезла и вряд ли исчезнет и после появления супермаркетов. Пожилым людям, которые продают в небольших количествах домашний творог, молоко, зелень с частных огородов, сало и мясо, яблоки, семечки, вяленую рыбу, носки ручной вязки – оплата места на мини-рынке, а тем более регистрация предпринимателем, остается не по карману.

На рынке Форты скоро уберут все рабочие места

Главной причиной закрытия рынков исполнкомовский чиновник называет «несоответствие мини-рынков санитарным нормам». В последнее время участились и без того многочисленные проверки санстанции. А как относятся сами жители микрорайонов к известию о закрытии мини-рынков?

Подавляющее большинство опрошенных корреспондентом «Ведамасці» ответили: «Отрицательно! Польза от рынка несомненна, он расположен недалеко от дома, здесь все намного дешевле, чем в магазине».

Жители Фортов – даже собрали около 2 тысяч подписей покупателей под обращением в горисполком в защиту своего мини-рынка. Но, как говорят организаторы акции: **«На эти подписи даже никто не посмотрел, то есть, мнение общественности абсолютно не интересует власть».**

В администрации города считают эту тему закрытой и

упорно твердят, что качество продуктов и цивилизованные методы торговли обеспечивают только супермаркеты.

Заместитель председателя областного комитета профсоюза «Садружнасьць» **Оксана Горошко** утверждает, что пострадавших от неудовлетворительного качества рыночной торговли – единицы, а закрытие рынков приведет к огромным издержкам: **«Если ликвидируется рынок, то для предпринимателей должны быть созданы точно такие же условия и рабочие места, которые были».**

Сами предприниматели с мини-рынка Форты считают его закрытие наступлением на малый бизнес **«Хозяину супермаркета “Немига Фаворит”, который хочет нас убрать, мы как белльмо на глазу»**, – говорит бывшая учительница, а нынче предприниматель с 10-летним стажем. – **У него в магазине все намного дороже, и люди идут к нам. Мы – конкуренты для них».**

Судя по решительным действиям властей, мелкорозничная частная торговля и в самом деле кому-то очень мешает. Почему же власть, принимая решение о закрытии малых рынков, фактически поддерживает монополию крупного торгового капитала? Ситуацию комментирует председатель Совета республиканского общественного объединения предпринимателей «Перспектива» **Анатолий Шумченко**. Он считает, что во главу угла должно быть поставлено создание равных условий для реализации предпринимателями своих возможностей в крупном торговом центре или на рынке в палатке: **«В том, что закрывают мини-рынки, просматривается интерес крупного торгового бизнеса и лоббирование его через структуры правительства. Прослеживается также явный интерес местных властей. Кто-то лоббирует интересы, кто-то эти интересы превращает в постановления, крайними становятся предприниматели».**

Николай Новиков

Спиртное абмежавалі

Толькі да 21.00 на Гарадзеншчыне будаць прадаваць спиртное у крамах, ды кафэ аўтазаправачных станцыяў.

Распараджэнне Гродзенскага аблыванкама «Аб парадку рэалізацыі алкагольных напояў», уступае ў сілу ад 15 лістапада. Згодна гэтай наўацы, спиртыные напоі ў вобласці можна прадаваць толькі ад 8.00 да 21.00. Раней было – да 22.00. Ініцыявала змены абласная міліцыя.

У справе абмежавання продажу спиртных напояў Гродзеншчына з'яўляецца перадавой у Беларусі. Першы раз гэта адбылося ў пачатку года – час продажу спиртнога абмежавалі 22 – й гадзінай. А пры гэтым Міністэрства ўнутра-

ных спраў яшчэ толькі ўзгаднене з іншымі органамі ўлады абмежаванне продажу спиртнога ад 22.00 да 9.00 па ўсёй рэспубліцы.

Міліцейскія чыноўнікі тлумачаць, што гэта мера павінна паспрыяць перадоленню п'янства і алкалізму, а таксама паніжэнню ўзроўню злачыннасці.

Па інфармацыі Гродзенскага УСС у хуткі часе зменіца і парадак рэалізацыі піва. Свае прапановы на гэты конт у аблыванкам дасылаюць раённыя адміністрацыі.

«Ведамасці»

Падаражэла

Таксі

С 1 декабря на 10% в Гродно дорожают поездки на такси в пределах города.

Причины подорожания проезда, который сейчас стоит 5000 рублей за поездку до 5 км и 1000 рублей за каждый лишний километр, пока не известны. Подорожание топлива по закону не дает основания поднимать тарифы, а тарифы по инициативе таксофирм могут увеличиться всего на полпроцента ежемесячно.

Между тем, с 1 ноября на 50% подорожали поездки на такси за город. Теперь каждый километр за пределами

городской черты стоит 1,5 тыс руб, а не 1000, как раньше.

По информации частных таксистов, одна из причин роста цен – переход фирм на новые радиостанции, отечественного производства. Цена одной такой радиостанции составляет около 500 у.е..

С нынешней недели подорожали поездки такси в Минске, на 20%.

Прадукты

«Ведамасці» прасачылі, як ад пачатку года выраслі кошты на харчовыя прадукты ў гарадзенскіх крамах:

Прадукты	Студзень 2007, руб	Лістапад 2007, руб
Мука пшанічная в/г. 1 кг.	1 210	1 440
Ялавічына, 1 кг	9 700	14 300
Свініна, 1 кг	11 000	15 400
Курыца бройлер, 1 кг	5 600	8 900
Малако 3,2%, 1 л	840	890
Рыба марожаная, хек, 1 кг	6 700	7 900
Алея сланечнікавая, 1 л	2 800	5 200
Масла вяршковае, 250 гр.	1 680	2 010
Яйка, 1 дз.	2 060	3 140
Гарэлка гарадзенская, 0,5 л	5 360	6 180
Віно пладова-ягаднае, 0,5 л	2 130	3 510

Уважліва!

Студэнты, якія адсутнічалі без паважнай прычыны 3 навучальныя дні – будаць выключаны з вучобы.

Рэктар Гродзенскага дзяржуніверсітэта імя Я. Купалы Яўген Роўба выдаў загад, згодна якому непрысутнасць студэнта на занятиях без паважнай прычыны на працягу 3 дзён лічыцца «грубым пашкоджэннем дысцыпліны», за гэта навучэнцу можа быць выключаны з універсітэта.

Загад выдаўдзены дзесяць выканання спецыяльнага распараджэння Мінадукацыі «Аб удасканаленні выхаваў-

чай ды ідэалагічнай работы і ўзмацнення кантролю за наўчальнай дысцыплінай студэнтаў».

Кантроль за выкананнем загаду ўскладзены на першага прарэктара Аляксандра Нечухрына.

Ці не выпадкова, але загад пачаў дзейнічаць якраз пе-рад Еўрапейскім і Сацыяльным маршам дэмакратычных сілай.

«Ведамасці»

Свабода – гэта калі маеш выбар

Рух “За Свабоду” праз інтэрнет звярнуўся да беларусаў з пытаннем, што для іх азначае Свабода. Мы атрымалі больш за 200 вызначэнняў. Дазволу сабе працытаваць чытачам “Ведамасцей” некаторыя вельмі слушныя думкі, дзе беларусы выразна паказваюць сувязь паміж свабодай і адказнасцю:

Свабода - гэта калі кожны думае і вырашае за сябе, а не “адзін” за ўсіх.

Свабода - гэта адказнасць за ўчынкі.

Свабода - гэта галоўная каштоўнасць чалавека. Бо толькі свабодны чалавек сапраўдны гаспадар свайго жыцця.

Свабода - гэта калі маеш выбар, і ні хто не мае права цябе прымушаць!

Свабода - гэта калі лёс краіны вырашаеш ты сам, а не хосцьці за цябе.

Свабода - гэта твая годнасць, твой гонар, твая адказнасць, твой выбар быць ЧАЛАВЕКАМ

Свабода - гэта адказнасць перад Богам і грамадствам за свае слова і дзеянні.

Свабода - гэта гонар і годнасць маёй краіны!

З усіх цэнтральнаеўрапейскіх народоў Беларусь найбольш пацярпела ад саветызацыі. Камунізм меў поспех ў нашай краіне не толькі ў будаўніцтве таталітарнага грамадства, але таксама ва ўкараненні ў людзях пачуцця пасіўнасці ды абыякавасці: у краіне за ўсё адказвае партыя і яе кіраўніцтва. У выніку, чалавек перастаў быць свабоднай асобай, ён нібы не нёс больш адказнасць за сваё ўласнае жыццё, сваю сям'ю, наваколле і краіну. Ён стаўся вінцікам, несвабоднай фігуркай. За ўсё, што ён мае, ён перадусім мусіў быць абавязаны менавіта партыі і яе “найвышэйшым прадстаўнікам”. Тыя ў сваю чаргу клапацліся “як толькі могуць” пра ўсё і ўсіх, а калі ў іх нешта не атрымлівалася, гэта віна толькі і выключна ўнутраных ці знешніх ворагаў і нядобраразычліўцаў. Найвышэйшае кіраўніцтва адрознівалася тым, што яно беззаганнае і беспамылковае, знаходзіцца па-за крытыкай і, адпаведна, не можа быць знятym са сваёй пасады. Кіраўніцтва не дae нікому спрэваздачы, і таму не ясе анікай адказнасці за свае дзеянні перад грамадствам.

Гэтае становішча і дагэтуль захобуваецца ў Беларусі, дзе значная частка людзей

Аляксандар Мілінкевіч

ўсё яшчэ лічыць, што за іхняе жыццё і жыццё ўсёй краіне адказнасць насе “вышэйши кіраўнік”. Тое ж самае думае і Аляксандар Лукашэнка. Ён, гэтак жа сама як і былая савецкая партнаменклatura, не адрознівае паніці адказнасць і ўлада. На практицы сваё разуменне адказнасці за жыццё кожнага асобнага беларуса ён прымяняе ў выглядзе рашэнняў як пра даты правядзення пасяўной зборожжа і бульбы, так і аб tym, якім будуць вынікі выбараў, а таксама каму быць на свабодзе, а каму месца за кратамі.

Але гэта яшчэ не азначае, што сённяшняя сітуацыя ў Беларусі нязменная і што нам наканавана жыць толькі так, а не іншай. Па прыкладу таго, як больш чым 15 год таму абрыйніцца “нерушимы” Савецкі Саюз, зменіцца і рэжым ў нашай краіне. Уласна, цяпер усё больш павялічваецца колькасць тых, хто не жыў пры савецкай уладзе і хто не згодны з негатыўным стаўленнем рэжыму Аляксандра Лукашэнкі да єўрапейскіх каштоўнасцяў. Менавіта маладыя, больш адукаваныя людзі хочуць жыць у нармальнай єўрапейскай дэмакратычнай краіне, пабудаванай на прынцыпах павагі да асобы і індывідуальнай адказнасці кожнага грамадзяніна за сваё жыццё і сваю краіну.

Свабоды трэба дамагчыся, яе трэба заслужыць. Так рабіць іншыя народы Еўропы. І мы ідзем тым жа шляхам.

Аляксандар Мілінкевіч

Далучаемся да святкавання Калядаў!!!

Калядаванне па хатах, сапраўднае свята для дарослых і забаўляльная праграма для дзетак. Гэта ўсё рэальна! Ёсьць група ахвотных, якая ўзялася за падрыхтоўку свята. Калі вам цікавыя беларускія калядныя звычайі, калі вы хочаце жыць актыўна, а не марнаваць час перад тэлевізарам – далучайцесь!

Беларускія каляды не павінны прыйті без Вас!

Усім зацікаўленым звяртатца да
Ігара Кузьмініча па тэлефонах:
8 (029) 629 92 13 альбо 8 (029) 868 98 82.

РУХАЙ З НАМІ!

Закладзена Алея памяці паўстанцаў

Старшыня Вярхоўнага Савета 12-га склікання Станіслав Шушкевіч распачаў новую традыцыю ў святкаванні Дня памяці паўстанцаў, які штогод адзначаецца ў Свіслачы, што на Гарадзеншчыне. На запрашэнне Гарадзенскага Руху “За Свабоду” Станіслав Шушкевіч пасадзіў першы дубок у Алею памяці паўстанцаў.

Фота: «Ведамасці»

Станіслав Шушкевіч укопвае першы дубок Алеі памяці паўстанцаў. Дрэўца трymае адзін з заснавальнікаў Руху “За Свабоду”, кіраўнік абласнай арганізацыі БСДГ Віктар Сазонаў.

“Caracas, no repitas los errores de Hrodna!”

“Caracas, no repitas los errores de Hrodna!” - “Каракас не пайтары памылак Гродна!” З такім заклікам кіраўніцтва гродзенскай філіі руху «За свабоду» звярнулася да прэзідэнта Венесуэлы Уго Чавеса. “Рухаўцы” заклікаюць прэзідэнта быць асцярожным, прымаючы прапановы беларускага Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва па рэстаўрацыі гістарычнага цэнтра сталіцы Венесуэлы Каракасу.

найрэканструкцыі.

“Каракас, не пайтары памылак Гродна!”, — заклікае гродзенскі рух «За Свабоду».

- Мы занепакоены лёсам сталіцы Венесуэлы. Мала таго, што ў 50-х гадах ХХ-га стагоддзя дыктатар Перас Хіменэс амаль знішчыў каланіяльную архітэктуру Каракаса, дык зараз справу могуць скончыць беларускія «адмыслоўцы». Мы разлічваем на сумленне прэзідэнта Уго Чавеса, на тое, што сапраўдны патрыёт сваёй краіны не дапусціць знішчэння гістарычных каштоўнасцей. Гэтак беларускія спяцы дабяруцца і да возера Ціцікаса ў суседнім Перу!, - каментуюць ліст Уго Чавесу актыўніцтву Руху За Свабоду.

Акрамя таго, гарадзенскіх рухаўцаў непакояць наступствы ад рэканструкцыі Каракасу для беларускага турызму: «Паміж Беларуссю і Венесуэлай усталіваны безвізы рэжым. Але мнóstva простых беларусаў могуць так і не пабачаць каракаскія цікавосткі! Трэба не дапусціць магчымага руйнавання Каракасу!».

Новыя прэзентацыі ў Гродна

У Гродна працягваецца распачатая Рухам “За Свабоду” “Гарадзенская восень прэзентацый”.

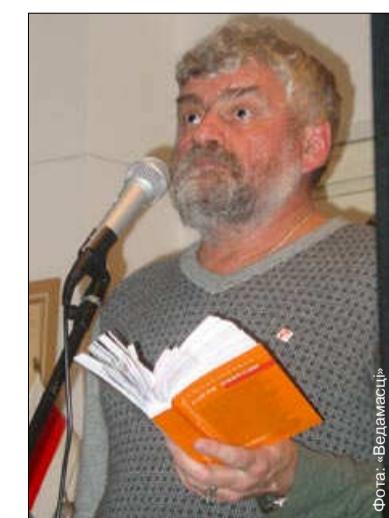
На 20 снежня запланавана прэзентацыя створанай з удзелам 30 палітычных, грамадскіх і культурных дзеячоў Беларусі (Аляксандар Мілінкевіч, Вольга Абрамава, Вячаслав Кебіч, Сяргей Касцян, Валеры Фралоў, Усевалад Янчэўскі ды іншыя) кнігі «**Беларусь: ні Эўропа, ні Расея. Меркаваныя беларускіх эліт**». Праца адлюстроўвае погляды беларускай эліты на пытанне месца Еўропы і Расіі ў нацыянальнай ідэнтычнасці беларусаў. Удзел у прэзентацыі маюць намер узяць рэдактар Валер-

ка Булгакаў, эксперты-палітолагі Віталь Сіліцкі, Дзяніс Мельянцоў.

21 лістапада і 4 снежня пройдуть таксама прэзентацыі кнігі гарадзенскага даследчыка і публіцыста Уладзіміра Хільмановіча «**Беларускі каланіяль-да-веднік на кожны дзень**», знаўцы гісторыі Беларусі XIX-XX стст. Сяргея Токцыя, «**Беларуская вёска ў эпоху зменай**».

Пачатак як заўсёды 18.30 па адрасе: вул. Будзёнага 48а-44 (памяшканне Таварыства Беларускай Школы). Уваход вольны.

Дадатковая інфармацыя па zasvabodu.hrodna@gmail.com

17 кастрычніка ў Гродна прэзентаваў “Імёны Свабоды” знакаміты Уладзімір Арлоў